

Joi, 21 ianuarie 2016

P8_TA(2016)0019

Clauza de apărare reciprocă [articolul 42 alineatul (7) din TUE]**Rezoluția Parlamentului European din 21 ianuarie 2016 referitoare la clauza de apărare reciprocă [articolul 42 alineatul (7) din TUE] (2015/3034(RSP))**

(2018/C 011/09)

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 42 alineatul (7),
 - având în vedere articolul 2 alineatul (4) și articolul 222 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
 - având în vedere Rezoluția sa din 22 noiembrie 2012 referitoare la clauzele UE de apărare reciprocă și de solidaritate: dimensiuni politice și operaționale ⁽¹⁾,
 - având în vedere Carta Organizației Națiunilor Unite, în special prevederile capitolului VII și ale articolului 51,
 - având în vedere declarația din 16 noiembrie 2015 a președintelui Republicii Franceze în fața Congresului Parlamentului Francez, conform căreia Franța se află în război,
 - având în vedere concluziile privind apărarea și securitatea adoptate de Consiliul European la 19-20 decembrie 2013 și 25-26 iunie 2015,
 - având în vedere rezultatul reuniunii Consiliului Afaceri Externe (miniștrii apărării) din 17 noiembrie 2015,
 - având în vedere articolul 123 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, la 13 noiembrie 2015, au avut loc la Paris mai multe atacuri teroriste, în urma cărora și-au pierdut viața cel puțin 130 de persoane originare din peste 26 de țări; întrucât, din 2004 încoace, statele membre ale UE au fost ținta mai multor atacuri teroriste care s-au soldat cu sute de morți și câteva mii de răniți;
- B. întrucât, în urma atacurilor teroriste de la Paris din 13 noiembrie 2015, guvernul francez a invocat în mod oficial clauza de apărare reciprocă prevăzută la articolul 42 alineatul (7) din TUE;
- C. întrucât solidaritatea, ajutorul și asistența reciprocă între statele membre, inclusiv prin recurgerea la mijloacele Uniunii, fac parte dintre principiile fundamentale ale UE;
- D. întrucât, în urma invocării de către Franța a clauzei de apărare reciprocă, statele membre ale UE au obligația de a-i acorda Franței ajutor și asistență, prin toate mijloacele de care dispun, în conformitate cu articolul 51 din Carta ONU; subliniază că prevenirea conflictelor și atacurilor este preferabilă gestionării consecințelor acestora;
- E. întrucât combaterea terorismului internațional este considerată o prioritate pentru UE, iar respectarea principiului solidarității impune adoptarea de măsuri atât pe plan intern, cât și extern; întrucât dimensiunile interne și externe ale securității UE sunt în mod necesar strâns legate; întrucât este necesară o strategie comună UE;
- F. întrucât arhitectura de securitate și apărare prevăzută de tratate nu este încă pe deplin pusă în aplicare; întrucât statele membre sunt responsabile pentru realizarea de progrese în domeniul securității și apărării Uniunii;

⁽¹⁾ JO C 419, 16.12.2015, p. 138.

Joi, 21 ianuarie 2016

- G. întrucât UE trebuie să își consolideze cooperarea cu Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), pentru a spori compatibilitatea politicilor de securitate și apărare stabilite în cadrul celor două organizații, îndeosebi atunci când un stat membru este ținta unei agresiuni armate pe teritoriul său, agresiune care poate lua și forma unor atacuri teroriste;
- H. întrucât instituțiile UE trebuie să se implice mai activ în politica de securitate și apărare și să promoveze transpunerea în practică a tuturor dispozițiilor din domeniul politicii de securitate și apărare consacrate în tratate, inclusiv a celor privind rolul special al NATO în securitatea și apărarea europeană și transatlantică; întrucât instituțiile UE trebuie să sprijine toate statele membre în eforturile lor de a transpune pe deplin în practică aceste dispoziții,
- I. întrucât articolul 42 alineatul (6) din TUE privind cooperarea structurată permanentă ar trebui activat între statele membre care doresc să instituie o cooperare bilaterală strânsă;
- J. întrucât UE a adoptat o strategie de combatere a terorismului care se bazează atât pe instrumentele comunitare, cât și pe activele interguvernamentale din domeniul politicii externe și de securitate comune (PESC); întrucât această strategie propune ca acțiunile UE să fie organizate în jurul a patru obiective, și anume prevenirea, protecția, urmărirea și reacția;
- K. întrucât reacția UE la terorism include promovarea democrației, a dialogului și a bunei guvernări pentru a soluționa cauzele care determină extremismul violent,
1. condamnă în termeni categorici complitele atacuri teroriste comise de Daesh; transmite un mesaj de profundă compasiune, solidaritate și condoleanțe tuturor victimelor atacurilor teroriste și familiilor acestora;
 2. recunoaște și salută sprijinul unanim acordat Franței de către toate statele membre; salută disponibilitatea tuturor statelor membre de a furniza tot ajutorul și asistența necesare;
 3. reamintește că este pentru prima dată când se invocă clauza de apărare reciprocă; consideră că acest caz trebuie să constituie un catalizator pentru discuții politice profunde referitoare la natura multidimensională a securității și apărării europene;
 4. ia act cu satisfacție de capacitățile suplimentare puse la dispoziție pentru combaterea terorismului; invită statele membre să își mențină sprijinul necondiționat și continuu și să își susțină contribuțiile atât timp cât va fi necesar; remarcă rolul catalizator al Franței în acest efort comun și încurajează instituțiile competente ale UE să își ofere sprijinul și să și-l mențină în funcție de necesități;
 5. consideră că invocarea clauzelor de apărare reciprocă și de solidaritate din tratate este în primul rând o chestiune politică; subliniază faptul că, atunci când se invocă aceste clauze, dezbaterile politice trebuie să aibă loc atât în Consiliul European, cât și în Parlamentul European;
 6. se arată preocupat de faptul că gestionarea bilaterală – așa cum este cazul aici – a ajutorului și asistenței în temeiul clauzei de apărare reciprocă nu va fi posibilă pentru toate statele membre; invită, prin urmare, Consiliul European să dea un impuls dezvoltării în continuare a clauzei de apărare reciprocă și să consolideze rolul de facilitatori al instituțiilor relevante ale UE;
 7. reiterează invitația adresată Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate în rezoluții anterioare de a propune modalități practice și orientări pentru asigurarea unei reacții eficiente în cazul în care un stat membru invocă clauza de apărare reciprocă, precum și o analiză a rolului instituțiilor UE atunci când se invocă clauza respectivă; regretă totuși că, atunci când a fost activată pentru prima oară clauza de apărare reciprocă, nu existau analize și orientări, ceea ce a dus la situația actuală în care măsurile, gestionarea situației și cooperarea se fac ad hoc;

Joi, 21 ianuarie 2016

8. consideră că adoptarea unor modalități practice și orientări pentru activarea pe viitor a clauzei de apărare reciprocă rămâne o prioritate urgentă; subliniază că elaborarea acestor orientări ar trebui să țină seama de învățămintele desprinse după prima activare a articolului 42 alineatul (7);
 9. invită Consiliul și statele membre să elaboreze de urgență și să adopte un cadru de politici care să contribuie la orientarea aplicării articolului 42 alineatul (7) din TUE și să conțină un calendar, o clauză de reexaminare și mecanisme de monitorizare; are convingerea profundă că toate acțiunile naționale, bilaterale sau multilaterale care se desfășoară după activarea articolului 42 alineatul (7) ar trebui notificate Consiliului și, în același timp, ar trebui făcute publice;
 10. observă că, potrivit clauzei de solidaritate prevăzute la articolul 222 din TFUE, ar fi posibil ca Franței și altor state membre angajate direct în lupta împotriva terorismului să li se pună la dispoziție toate resursele relevante ale UE; reamintește că articolul 222 din TFUE a fost conceput în mod specific pentru a face față consecințelor atacurilor teroriste din Europa și oferă un răspuns la nivelurile scăzute de cooperare și coordonare dintre agențiile naționale de punere în aplicare a legii din Europa;
 11. este convins că, date fiind capacitățile existente în statele membre și la nivelul Uniunii, UE are nevoie de un comandament civil-militar permanent la nivel strategic și operațional și că acestei structuri ar trebui să i se încredințeze sarcina planificării strategice și operaționale pentru situații de urgență, inclusiv pentru apărarea colectivă în conformitate cu articolul 42 alineatele (2) și (7) din TUE, precum și aplicarea sa viitoare în strânsă cooperare cu structurile competente ale NATO;
 12. consideră că actuala activare a articolului 42 alineatul (7) din TUE ar trebui să constituie catalizatorul pentru fructificarea potențialului tuturor dispozițiilor din tratate legate de securitate și apărare, care nu ar trebui să rămână literă moartă; reamintește, în acest context, importanța transpunerii depline și corecte a Pachetului din domeniul apărării, care cuprinde Directiva 2009/81/CE privind atribuirea contractelor în domeniul apărării și Directiva 2009/43/CE privind transferurile intracomunitare;
 13. invită toate țările din Europa să ofere în continuare tot sprijinul necesar în lupta împotriva terorismului și să adopte o abordare riguroasă pe plan intern și extern;
 14. se arată profund îngrijorat de faptul că cei care au organizat atacurile de la Paris par să fi fost cetățeni ai unei țări din UE, care s-au născut și au trăit în UE; solicită, prin urmare, măsuri adecvate de control al circulației armelor, a explozibililor și a persoanelor suspectate de terorism;
 15. îndeamnă statele membre să instituie schimburi de informații și o cooperare operațională între agențiile de gestionare a frontierelor, poliție și alte agenții de punere în aplicare a legii, precum și un veritabil schimb între serviciile de informații, prin interconectarea bazelor de date naționale și prin exploatarea integrală a cadrelor existente, cum este aplicația de rețea pentru schimbul securizat de informații (SIENA) a Europol, precum și prin utilizarea la maximum a altor platforme și servicii ale Europol;
 16. insistă asupra unei abordări cuprinzătoare față de deradicalizare, care să includă eforturi vizându-i pe tineri la nivel național, prevenirea extremismului violent și combaterea terorismului și care să pună accentul pe consolidarea coeziunii sociale, prevenirea criminalității, activități polițienești și de securitate specifice bazate pe suspiciunea individuală sau amenințări concrete stabilite de persoane, nu de mașini; subliniază, în plus, nevoia de a înăspri regulile referitoare la achiziția și posesia de arme, normele de export și combaterea traficului ilegal de arme;
 17. solicită adoptarea unei politici externe comune a UE cu privire la viitorul Siriei și al Orientului Mijlociu în ansamblu, în coordonare cu toți actorii relevanți; consideră că această politică ar trebui să facă parte integrantă din viitoarea Strategie globală a UE;
 18. consideră că activarea clauzei de asistență reciprocă constituie o oportunitate unică de a pune bazele unei Uniuni Europene a Apărării puternice și sustenabile; consideră că UE va fi pregătită și în măsură să facă față copleșitoarelor amenințări și provocări interne și externe de securitate numai dacă va dispune de o capacitate autonomă de securitate și apărare;
 19. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Președintelui Consiliului European, Președintelui Comisiei Europene, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Secretarului General al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, Secretarului General al ONU, precum și Președintelui și Secretarului Apărării Statelor Unite ale Americii.
-